

آشنایی با

حقوق شهروندی

علیرضا اسدپور طهرانی

کارشناس ارشد حقوق عمومی و مدرس دانشگاه آزاد اسلامی واحد کاشمر

در ادامه شایسته دلیل مدعی برائت می‌باشد.

۱- ماده ی (۱۹۴) قانون آیین دادرسی مدنی مقرر می‌دارد: «دلیل عبارت از امری است که اصحاب دعوا برای اثبات یا دفاع از دعوا به آن استناد می‌نمایند.»

۲- باید توجه داشت به صرف استناد یکی از طرف های دعوا به یک موضوع، آن موضوع از لحاظ قانونی، دلیل محسوب نمی‌شود بلکه آن موضوع باید موضوعیت استناد داشته باشد به عبارت دیگر دلیل از لحاظ قانون ارزش دارد که دلیل قضایی محسوب شود.

۳- دلایل قضایی را با توجه به قانون مدنی می‌توان اقرار، سند، شهادت، امارات و قسم محسوب کرد.

منظور از اقرار برائت چیست؟

۱- اصل سی و هفتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران اعلام می‌دارد: «اصل، برائت است و هیچ کس از نظر قانون مجرم شناخته نمی‌شود، مگر این که جرم او در دادگاه صالح ثابت گردد.»

۲- ماده ی (۱۹۷) قانون آیین دادرسی مدنی مقرر می‌کند: «اصل برائت است، بنابراین اگر کسی مدعی حق یا دینی بر دیگری باشد باید آن را اثبات کند در غیر این صورت با سوگند خوانده، حکم برائت صادر خواهد شد.»

۳- اصل برائت یکی از اصول مهم برای جلوگیری از طرح شکایت های واهی و تحت فشار قرار دادن

بی مورد افراد علیه افراد دیگری باشد.

۴- از لحاظ عملی، هنگامی که دادستان یا قاضی بنا به دلایل قضایی اتهامات وارده را احراز کند، به استناد اصل برائت، باید حکم به وارد نبودن اتهامات وارده صادر نماید.

منظور از اصل بر بنای دین ما حق چیست؟

۱- ماده ی (۱۹۸) قانون آیین دادرسی مدنی مقرر می‌دارد: «در صورتی که حق یا دینی بر عهده ی کمی ثابت شد، اصل بر بقای آن است، مگر این که خلاف آن ثابت شود.»

۲- در این ماده، یکی از اصول حقوقی مهم به نام «اصل استصحاب» بیان شده است. مفهوم این اصل آن است که اگر در گذشته به وقوع به چیزی یقین داشته باشیم و اکنون به وقوع آن شک کنیم.

از لحاظ اصول حقوقی، شک جدید، باعث از بین رفتن یقین گذشته نمی‌شود. به عنوان مثال، اگر شخصی در دادگاه اقرار کند که به دیگری بدهکار است ولی ادعا کند که بدهی خود را تصفیه کرده است و نتواند ادعای تصفیه ی بدهی خود را ثابت کند. دادگاه بدهکار بودن وی را محرز می‌داند. چون این احراز بر مبنای یک دلیل (= اقرار) بدست آمده است و دادگاه نمی‌تواند بر خلاف دلیلی که صحت آن را احراز کرده است، حکم دهد.

ایا حاضر نشدن یکی از طرفین دادگاه، مانع اجرای تحقیقات و رسیدگی می‌شود؟

۱- مطابق ماده ی (۲۰۱) قانون آیین دادرسی

مدنی: «تاریخ و محل رسیدگی به طرفین اطلاع داده می‌شود، مگر در مواردی که قانون، طریق دیگری تعیین کرده باشد. عدم حضور اصحاب دعوا، مانع از اجرای تحقیقات و رسیدگی نمی‌شود.»

۲- مطابق این ماده، عدم حضور اصحاب دعوا، پس از اطلاع، مانعی برای اجرای تحقیقات نیست. منظور از اقرار چیست؟

۱- اقرار در لغت به معنی اعتراف به حق داشتن دیگری می‌باشد یعنی این که یک شخص به نفع دیگری و به ضرر خود به موضوعی اعتراف کند.

۲- ماده ی (۱۲۵۹) قانون مدنی اعلام می‌دارد: «اقرار عبارت است از اخبار به حقی برای غیر به ضرر خود.»

۳- ماده ی (۲۰۲) آیین دادرسی مدنی نیز مقرر می‌کند: «هر گاه کمی، اقرار به امری نماید که دلیل ذی حق بودن طرف او باشد، دلیل دیگری برای ثبوت آن لازم نیست.»

۴- از لحاظ اصول حقوقی، شخص اقرار کننده، حقانیت طرف مقابل را با اقرار می‌پذیرد. بنابراین روشن است که طرف مقابل خود را مطابق ماده ی (۲۰۲) قانون آیین دادرسی مدنی، از ارایه ی دلیل دیگری بی‌نیاز کند به عبارت دیگر اقرار، بالاترین و ارشدترین دلیل است و دعوا بنا اقرار پایان می‌پذیرد.

۵- بند "۱" ماده ی (۳۶۹) قانون آیین دادرسی

مدنی در مورد تأثیر اقرار چنین می گوید: «احکام زیر، اگر چه از مصادیق بندهای «الف» در دو ماده‌ی قبل [فرجام خواهی و آرای قابل فرجام] باشد، حسب مورد، قابل رسیدگی فرجامی نخواهد بود: ۱- احکام مستند به اقرار قاطع دعوا در دادگاه.» بنابراین با اقرار دعوا قطع شده (پایان یافته) محسوب می گردد و به علاوه حکمی که به استناد اقرار صادر شده است، غیر قابل تجدیدنظر می باشد.

به طور کلی، اقرار به خودی خود، اعلام کننده‌ی حقیقت دیگری است. از این لحاظ، دادگاه نمی تواند از اقرار صریح شخص، بدون این که ذکر کند به چه دلایل دیگری اقرار وی باطل است، چشم پوشی کند.

شرایطی که برای صحیح بودن اقرار می باشد، عبارتند از: بلوغ، عقل، قصد و اختیار (ماده ۱۲۶۲ قانون مدنی).

۷- ماده‌ی (۱۲۷۵) قانون مدنی اعلام می کند: «هر کس، اقرار به حقی برای غیر کند، ملزم به اقرار خود، خواهد بود.»

۸- ماده‌ی (۱۲۷۸) قانون مدنی نیز اعلام می دارد: «اقرار هر کس فقط نسبت به خود آن شخص و

قائم مقام او نافذ است و در حق دیگری نافذ نیست، مگر در موردی که قانون آن را ملزم قرار داده باشد.» به عنوان مثال اگر تعدادی از ورثه به موضوعی اقرار کنند، دادگاه اجازه ندارد، این اقرار را به سایر ورثه که اقراری نکرده اند، تعمیم دهد.

اقرار در کجا و به چه طریقی به وقوع می پیوندد؟

۱- ماده‌ی (۲۰۳) قانون آیین دادرسی مدنی مقرر نموده: «اگر اقرار در دادخواست یا حین مذاکره در دادگاه یا در یکی از لوایحی که به دادگاه تقدیم شده است به عمل آید، اقرار در دادگاه محسوب می شود، در غیر این صورت، اقرار در خارج از دادگاه تلقی می شود.»

۲- اقرار در دادگاه از لحاظ اصول حقوقی، اقرار رسمی محسوب می شود و اقرار در بیرون دادگاه، اقرار غیررسمی می باشد. به اقرار رسمی، اقرار قضایی نیز می گویند.

۳- تفاوت اقرار رسمی و غیررسمی این است که

اقرار غیررسمی مورد تردید و انکار واقع شود ولی اقرار رسمی را نمی توان مورد تردید و انکار قرار داد. از لحاظ عملی، دادگاه ها، اقرار را اعم از این که در دادگاه باشد یا خارج از دادگاه باشد، مؤثر دانسته و آن را منشاء اثر برای صدور حکم می دانند.

۴- علاوه بر تقسیم اقرار به دو نوع رسمی و غیررسمی، مطابق ماده‌ی (۲۰۴) قانون یاد شده در بالا، اقرار به دو نوع شفاهی و کتبی تقسیم می شود.

۵- از لحاظ ماده‌ی (۲۰۴)، اقرار هنگامی شفاهی تلقی می شود که در گفتار و کلام طرفین دعوا و ضمن جلسه‌ی دادرسی (= حین مذاکره در دادگاه)

۱۱- ماده‌ی (۱۲۷۶) همان قانون: «اگر کذب (= واهی بودن، دروغ بودن) اقرار نزد حاکم (= قاضی) ثابت شود، آن اقرار اثری نخواهد داشت.» یعنی چنین اقراری باعث پایان یافتن دادگاه و صدور حکم نمی شود.

۱۲- ماده‌ی (۱۲۷۷) همان قانون: «انکار بعد از اقرار مسموع نیست (= مورد قبول دادگاه نیست). لیکن اگر مقرر (= اقرار کننده) ادعا کند که اقرار او فاسد یا مبنی بر اشتباه یا غلط بوده، شنیده می شود (= یعنی ادعای او در این مورد مورد رسیدگی دادگاه قرار می گیرد) و هم چنین است در صورتی که برای اقرار خود، عذری ذکر کند که قابل قبول

■ اقرار هر کس فقط نسبت

به خود آن شخص و قائم مقام او نافذ است

و در حق دیگری نافذ نیست

مگر در موردی که قانون آن را ملزم قرار داده باشد ■

باشد. مثل این که بگوید، اقرار به گرفتن وجه در مقابل سند یا حواله بوده که وصول نشده، لیکن دعای مذکوره، مادامی که (= تا هنگامی که) اثبات نشده، مضر به اقرار نیست (= باعث بی اعتباری اقرار نمی شود).

سند چیست و چه کاری در دادگاه دارد؟

۱- «سند عبارت است از هر نوشته که در مقام دعوا یا دفاع قابل استناد باشد» (ماده‌ی ۱۲۸۴ قانون مدنی).

۲- «سند بر دو نوع است: رسمی و عادی» (ماده‌ی ۱۲۸۶ همان قانون).

۳- «مفاد سند، در صورتی معتبر است که مخالف قوانین نباشد» (ماده‌ی ۱۲۸۸ همان قانون).

۴- «اسنادی که در اداره‌ی ثبت اسناد و املاک یا دفاتر اسناد رسمی یا در نزد سایر مأمورین رسمی در حدود صلاحیت آن ها و بر طبق مقررات قانونی، تنظیم شده باشند، رسمی است.» (ماده ۱۲۸۷ همان قانون).

بر زبان آن ها جاری شود.

۶- اقرار هنگامی کتبی می باشد که در یکی از اسناد یا لوایحی که به دادگاه تقدیم شده، اظهار شده باشد.

۷- باید توجه داشت در اقرار شفاهی، طرفی که می خواهد از اقرار طرف دیگر استفاده کند، باید از دادگاه بخواهد که اقرار در صورت مجلس قید شود.

۸- ماده‌ی (۱۲۷۹) قانون مدنی اعلام کرده: «اقرار شفاهی واقع در خارج از محکمه را در صورتی می توان به شهادت شهود اثبات کرد که اصل دعوا به شهادت شهود قابل اثبات باشد و یا ادله و قرائنی بر وقوع اقرار موجود باشد.»

۹- ماده‌ی (۱۲۸۰) همان قانون: «اقرار کتبی در حکم اقرار شفاهی است.»

۱۰- ماده‌ی (۱۲۸۱) همان قانون: «قید دین (= ثبت بدهی) در دفتر تجار به منزله‌ی اقرار کتبی است.»

طرف باشد، عادی است» (ماده ۱۲۹۳).
 ۱۲- «در اسناد رسمی، تاریخ تنظیم معتبر است، حتی بر علیه اشخاص ثالث، ولی در اسناد عادی تاریخ فقط درباره‌ی اشخاص که شرکت در تنظیم آن‌ها داشته و ورثه‌ی آن‌ها و کسی که به نفع او وصیت شده، معتبر است» (ماده‌ی ۱۳۰۵).
 ۱۳- ماده‌ی (۲۰۷) قانون آیین دادرسی مدنی اعلام می‌نماید: «سندی که در دادگاه ابراز می‌شود، ممکن است به نفع طرف مقابل دلیل باشد، در این صورت، هر گاه طرف مقابل به آن استناد نماید، ابراز کننده‌ی سند، حق ندارد آن را پس بگیرد و یا از دادگاه درخواست نماید، سند او را نادیده بگیرد.»

۱۴- «هر گاه سند معینی که مدرک ادعا یا اظهار یکی از طرفین است نزد طرف دیگر، به درخواست طرف، باید آن سند، ابراز شود، هر گاه طرف مقابل به وجود سند نزد خود اعتراف کند ولی از ابراز آن امتناع نماید، دادگاه می‌تواند آن را از جمله قرائن مثبتة بدانند» (ماده‌ی ۲۰۹ قانون آیین دادرسی مدنی).

۱۵- «هر گاه سند یا اطلاعات دیگری که مربوط به مورد دعوا است در ادارات دولتی یا بانک‌ها یا شهرداری‌ها یا مؤسساتی که با سرمایه‌ی دولت تأسیس و اداره می‌شوند، موجود باشد و دادگاه، آن را مؤثر در موضوع تشخیص دهد، به درخواست یکی از اصحاب دعوا به طور کتبی به اداره یا سازمان مربوط، ارسال رونوشت سند یا اطلاع لازم را با ذکر موعد، مقرر می‌دارد. اداره یا سازمان مربوط مکلف است، فوری دستور دادگاه را انجام دهد، مگر این که ابراز سند یا مصالح سیاسی کشور و یا نظم عمومی منافات داشته باشد که در این صورت، باید مراتب با توضیح لازم به دادگاه اعلام شود. چنانچه دادگاه موافقت نمود؛ جواز عدم ابراز سند محرز خواهد شد، در غیر این صورت، باید به نحو مقتضی سند به دادگاه ارایه شود.

در صورت امتناع، کسی که مسئولیت عدم ارایه‌ی سند، متوجه او است، پس از رسیدگی در همین دادگاه و احراز تخلف، به انفصال موقت از خدمات دولتی از شش ماه تا یک سال محکوم خواهد شد» (ماده ۲۱۲ همان قانون).

۵- منظور از سایر مأمورین رسمی، اشخاصی از قبیل سردفتر ازدواج و طلاق و سردفتر اسناد رسمی است.
 ۶- منظور از در حدود صلاحیت مأمورین رسمی این است که به عنوان مثال، سردفتر اسناد رسمی، مطابق قانون صلاحیت ندارد که واقعه‌ی ازدواج اطلاق را به ثبت برساند. هم‌چنین سردفتر ازدواج و طلاق نیز صلاحیت نقل و انتقال املاک و امثالهم را ندارد.

۱۱- هر گاه سند به وسیله‌ی یکی از مأمورین رسمی تنظیم اسناد تهیه شده، لیکن مأمور، صلاحیت تنظیم آن سند را نداشته و یا رعایت ترتیبات مقررهی قانونی را در تنظیم سند نکرده باشد، سند مزبور را صورتی که دارای امضا یا مهر

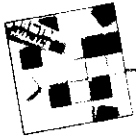
۷- «غیر از اسناد مذکور در ماده‌ی (۱۲۸۷)، سایر اسناد، عادی است» (ماده ۱۲۸۹ همان قانون).

۸- اگر در مورد موضوعی، ابتدا یک سند عادی تنظیم شده باشد و سپس در مورد همان موضوع، سندی رسمی تنظیم شود و این سند رسمی با سند عادی مغایر باشد. به دلیل این که اولاً سند رسمی در هر صورت بر سند عادی ارجحیت و اولویت دارد و ثانیاً اصولاً پس از تنظیم سند رسمی، این امر، بیانگر این موضوع است که طرفین سند عادی توافق کرده‌اند که آن سند فسخ شده و عقد جدیدی با مفاد سند رسمی تنظیم شود.

۹- «اسناد رسمی درباره‌ی طرفین و وارث و قائم مقام آنان معتبر است و اعتبار آن‌ها نسبت به اشخاص ثالث در صورتی است که قانون تصریح کرده باشد». (ماده ۱۲۹۰).

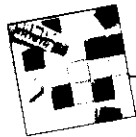
۱۰- «در مقابل اسناد رسمی یا اسنادی که اعتبار

■ هر گاه سند یا اطلاعات دیگری که مربوط به مورد دعوا است در ادارات دولتی یا بانک‌ها یا شهرداری‌ها یا مؤسساتی که با سرمایه‌ی دولت تأسیس و اداره می‌شوند، موجود باشد و دادگاه، آن را مؤثر در موضوع تشخیص دهد، به درخواست یکی از اصحاب دعوا به طور کتبی به اداره یا سازمان مربوط ارسال رونوشت سند یا اطلاع لازم را با ذکر موعد، مقرر می‌دارد. اداره یا سازمان مربوط مکلف است، فوری دستور دادگاه را انجام دهد، مگر این که ابراز سند یا مصالح سیاسی کشور و یا نظم عمومی منافات داشته باشد ■

- ۱_ حقی است برای شخص در ملک دیگری _ اصیل و بزرگوار بودن
- ۲_ از انواع حق انتفاع _ از معاندین شیعه _ خدای ساختگی
- ۳_ از بین بردن _ کوتاهی در انجام امور
- ۴_ به وجود آورنده مسئولیت _ غذای آبکی
- ۵_ با هوس می آید _ اجتماع حقوق مالکین متعدد در شیء واحد به نحو اشاعه _ جنگ و مبارزه
- ۶_ مجازاتی که نوع و میزان آن در شرع معین شده است _ خویشاوند مادری
- ۷_ مظلونین به ارتکاب جرم _ گروه تبهکار
- ۸_ سنگین _ یکی از قرار اعدادی است _ بله به زبان انگلیسی
- ۹_ حرف ندا _ بی خطر _ برقرار کننده نظم و امنیت در محله
- ۱۰_ شکایت بردن نزد محکمه علیه دیگری _ به سرپرستی پدر بر فرزند گویند
- ۱۱_ یکی از قواعد حقوقی و فقهی معروف _ عهده _ شورش
- ۱۲_ دشمنی کردن _ بازرگانان
- ۱۳_ خویشاوندی از طریق داماد شدن _ تسلط و امتیازی که مورد حمایت قانون است _ ماه سرد

عمودی

- ۱_ پس از حکم به برائت متهم خواستن آن حق وی می باشد _ ماده کشنده
- ۲_ راز و سر _ دوستی _ خواننده قرآن
- ۳_ موافقت طرفین عقد _ نت سوم _ سخن خلاف اصل و ظاهر
- ۴_ در سینما می بینیم _ از بین بردن عمدی مال دیگری _ با واژه روستا اشتراک معنوی دارد
- ۵_ از انواع جراحت های مخصوص سر و صورت _ دارای عذر موجه
- ۶_ پرنده ای شناگر و زیبا _ جدرستم _ تیره و کدر
- ۷_ پرده در _ پول ژاپنی _ گمان و پندار
- ۸_ از انواع عالم _ نکول کننده برات
- ۹_ ستمگر _ مبعوض ترین حلال ها نزد پیامبر اکرم (ص)
- ۱۰_ جملات قرآن _ از فرقه های ضاله
- ۱۱_ تور دو تو _ فرزند چارپایان
- ۱۲_ نشانه بیماری _ بدی و زشتی _ قصد و آهنگ _ از اقوام ایرانی بسیار قدیم
- ۱۳_ رساله _ نام قدیم آن یار که است _ شهری قدیمی مجاور تهران

برنده جدول: آقای جعفر صفی آریان

تنظیم کننده: حمید صباح مشهدی

۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
ک	م	ی	س	ی	و	ن	م	ا	د	ه	ض	ص
۱	*											
۲				*								
۳		*										
۴	*			*								
۵				*								
۶		*		*	*							
۷				*								
۸				*								
۹				*								
۱۰	*			*								
۱۱	*			*	*	*						*
۱۲				*	*							*
۱۳		*	*		*							*

۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
ک	م	ی	س	ی	و	ن	م	ا	د	ه	ض	ص
۱	*											
۲			*									
۳		*										
۴	*			*								
۵				*								
۶		*		*	*							
۷				*								
۸				*								
۹				*								
۱۰	*			*								
۱۱	*			*	*	*						*
۱۲				*	*							*
۱۳		*	*		*							*

